

As a result of introduction the new Code of Criminal Procedure of Ukraine the list of persons which can be invited as forensic experts is considerably limited.

The monopoly right to conduct a lot of forensic examination, unjustifiably attributed to a class of criminalistics, belongs to state forensic-expert institutions, in Ukraine.

The monopoly right on teaching and attestation of forensic experts in Ukraine belongs to the government authorities, which it is submitted the state specialized expert institutions of Ukraine. Private forensic experts may obtain the certificate on some specialties (except for criminalistics), but the cost of training or internship for one specialty in some cases exceeds the cost of fully trained in the magistracy of higher education in «Forensic examination». It resulted to a limit the rights of citizens to a fair justice (there are only one forensic expert accounted for 7,000 Ukrainian citizens).

The necessity to abolish the monopoly on forensic-expert activities and preparation of expert personnel in Ukraine happened long ago, because not all state forensic expert institutions have a complete set of necessary specialists. It was offered the appropriate changes to the Criminal Procedural Code of Ukraine and the law of Ukraine «About the forensic examination».

The necessity of development of forensic examination in Ukraine in conditions of competitive the state forensic experts with the subjects of non-state forensic examination (for example of countries-members of European Union) is grounded in the article.

Key words: *judicial expertise, the judicial expert, the procedural regulations, forensics.*

УДК 343.8

О. О. Гоманюк

ПИТАННЯ ВЗАЄМОДІЇ УСТАНОВ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ З ІНШИМИ ОРГАНАМИ ЩОДО УХИЛЕННЯ ВІД ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ

Статтю присвячено дослідженню питань спільної діяльності кримінально-виконавчих установ з іншими органами у разі ухилення засудженими від відбування покарання, підвищення ефективності діяльності у вказаній сфері, можливостей використання позитивного досвіду.

Приділено увагу необхідності вдосконалення нормативно-правового регулювання вказаних відносин. Запропоновано розроблення та впровадження окремого нормативного акта, у якому детально було б визначено повноваження відповідних органів у таких ситуаціях.

Ключові слова: *взаємодія, установи виконання покарань, засуджений, ухилення від відбування покарання, утеча.*

Постановка проблеми. Реалізуючи мету кримінального покарання та завдання, які стоять перед кримінально-виконавчим законодавством, органи виконання покарань як учасники різноманітних правових відносин узаємодіють із багатьма органами та установами. Реформування пенітенціарної системи, приведення норм законодавства, зокрема кри-

мінально-виконавчого, до міжнародних стандартів, створення та функціонування нових органів і підрозділів впливають на діяльність органів та установ виконання покарань, удосконалюють взаємодію з іншими органами, підвищують ефективність їх функціонування.

До особливих напрямів взаємодії установ виконання покарань з іншими органами належить взаємодія з питань запобігання та прогидії ухилення засуджених від відбування покарань. За даними Державної пенітенціарної служби України тільки в минулому році допущено 13 втеч засуджених із установ закритого типу (зокрема, групові втечі з 5 установ), 34 втечі з дільниці соціальної реабілітації, 64 ухилення від відбування покарання у вигляді неповернення та самовільного залишення установ [1]. Відсутність належної взаємодії кримінально-виконавчих установ за таких обставин з іншими органами негативним чином впливає на своєчасність та ефективність проведення пошуку засуджених, забезпечення додержання принципу кримінально-виконавчого законодавства щодо невідворотності виконання покарання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У науці кримінально-виконавчого права недостатньо є дослідженням питання спільної діяльності установ виконання покарань з іншими органами щодо такого виду протиправної діяльності засуджених, як ухилення від відбування покарання. Питанням організації взаємодії в різних сферах діяльності кримінально-виконавчої системи присвячені дослідження науковці Бандурки О.М., Богатирьова І.Г., Глієвого А.А., Гречанюка С.К., Дубка Ю.В., Захарова В.П., Колба О.Г., Копотуна І.М., Петкова В.П., Соболя Є.Ю., Трубника В.М., Степанюка А.Х., Яцишина М.М. У працях згаданих учених вивчалися загальні питання взаємодії кримінально-виконавчих установ або взаємодії з окремими правоохоронними органами.

Формування цілей. Метою статті є дослідження питання спільної діяльності установ виконання покарань з іншими органами при ухиленні засудженими від відбування покарання, підвищення ефективності діяльності у цій сфері, заходів щодо покращання попередження та прогидії ухилення засуджених від відбування покарання.

Виклад основного матеріалу. На жаль, непереможним соціальним злом для людства на сьогодні залишається злочинність. Попередження злочинності – це діяльність із недопущення злочинів різних суб'єктів: держави, її органів, фізичних та юридичних осіб, громадських організацій. Залежно від наділених повноважень суб'єкти можна поділити на професійні та непрофесійні. Перші – ті, на яких законодавством прямо покладено обов'язок попереджати скоєння неправомірних дій. Таку діяльність вони здійснюють професійно. Це всі правоохоронні органи. Другі – громадські організації, засоби масової інформації, фізичні особи, які, реалізо-

вучачи свої повноваження, переймаються проблематикою попередження злочинності, сприяють таким заходам.

Питання попередження злочинності є складовою державної політики. Із цією метою у нашій державі розробляються відповідні програми профілактики. Концепцією Державної програми профілактики правопорушень на період до 2015 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.09.2010 №1911-р, до причин виникнення проблеми віднесено неналежний рівень профілактичної роботи з особами, схильними до їх вчинення, відсутність дієвого механізму участі громадськості в цьому процесі, недосконалість механізму взаємодії правоохоронних органів із місцевими органами влади. Недосконалою слід назвати цю взаємодію також між самими правоохоронними органами.

Розглядаючи сутність поняття «взаємодії» кримінально-виконавчих установ та інших органів і організацій, що беруть участь у попередженні пенітенціарної злочинності, слід зазначити, що вищевказані автори наводять та обґрунтовують різні значення поняття «взаємодія».

Зокрема, Гречаниук С.К. поняття взаємодії кримінально-виконавчих установ із державними органами та недержавними організаціями розглядає як організований відповідно до вимог чинного законодавства, відомчих і міжвідомчих нормативних актів процес ділового співробітництва (погоджених або спільних дій), спрямованих на досягнення виправлення та ресоціалізації засуджених, спеціального та загального попередження, а також вирішення комплексу завдань, що стоять перед означеними суб'єктами [2, с. 9,10].

Взаємодію, що здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства, а також відомчих і міжвідомчих нормативних актів, що регламентують правовідносини органів та установ виконання покарань, державних органів і недержавних організацій, Яцишин М.М. вважає важливою складовою державної правоохоронної політики [3, с. 255].

Соболь Є.Ю. сформулював визначення поняття взаємодії між органами внутрішніх справ і кримінально-виконавчими установами у надзвичайних ситуаціях як функціонування об'єднаних спільною метою рівноправних елементів системи органів внутрішніх справ і кримінально-виконавчих установ, інтегрованих у єдину систему, дії яких узгоджені за місцем і часом на основі співпраці, взаємодопомоги та спрямовані на ефективне й раціональне вирішення завдань, що виникають під час надзвичайних ситуацій, та їх ліквідацію в найкоротші терміни відповідно до чинного законодавства [4, с. 203].

Усі вищевказані визначення поняття взаємодії органів та установ виконання покарань з іншими органами містять загалом однакові складові елементи та взаємодоповнюють одне одного залежно від сфери до-

слідження. Однак, урахувавши, що зазначена взаємна діяльність здійснюється в рамках сфери виконання покарань, то її наслідком, окрім вирішення загальних завдань, слід обов'язково визначити досягнення мети та завдань кримінально-виконавчого законодавства.

За таких обставин можна запропонувати таке визначення поняття взаємодії органів та установ виконання покарань з іншими органами - передбачена нормативно-правовими актами або об'єктивною необхідністю спільна, погоджена за місцем і часом діяльність вказаних органів, спрямована на вирішення поставлених перед ними конкретних завдань, досягнення мети та завдань кримінально-виконавчого законодавства, зокрема, щодо захисту інтересів особи, суспільства й держави шляхом створення умов для виправлення та ресоціалізації засуджених, запобігання вчиненню нових кримінальних правопорушень як засудженими, так й іншими особами, а також запобігання торгтурам та нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню із засудженими.

У боротьбі із злочинністю в місцях позбавлення волі особливо актуальність має проблема з ухиленням від відбування покарання, що є одним із найбільш поширених видів злочинів в установах виконання покарань (разом із злісною непокорю вимогам адміністрації – більше, ніж 60 %) [5, с. 201, 202].

Згідно з глумачним словником під «ухиленням» розуміється намагання не робити чого-небудь, не брати участі у чомусь [6, с. 659]. Ухилення від покарання – невиконання особою обов'язків, покладених на неї судом від імені держави у зв'язку із вчиненням нею злочину. Кримінальним кодексом України передбачено окремі види злочинів щодо ухилення від відбування покарання (стаття 390 – ухилення від відбування покарання у виді обмеження волі та позбавлення волі; стаття 393 – втеча з місця позбавлення волі або з-під варти). Водночас втеча є одним із способів ухилення від відбування покарання. За таких обставин є доцільним зміняти редакції статей 390 та 393 (у частині втечі з місць позбавлення волі) й об'єднати їх в одну кримінально-правову норму, оскільки вони є різновидами ухилення від відбування покарання. Принагідно слід зазначити, що втечу з-під варти потрібно виділити в окрему норму, тому що при втечі із вказаних місць переслідується мета не ухилитися від відбування покарання, а від можливої кримінальної відповідальності за вчинене прогипправне діяння, тому такі дії, ураховуючи принцип презумпції невинуватості особи, є менш суспільно небезпечними, ніж втеча особи, яка вже відбуває покарання у вигляді позбавлення волі.

Статистика щодо вказаної категорії пенітенціарної злочинності вимагає ефективності співробітництва кримінально-виконавчих установ із іншими органами. 52 % проанкетованих прокурорів міських, районних та міжрайонних прокуратур усіх областей України (84 особи) вважають са-

мостійні дії Державної кримінально-виконавчої служби неефективними в питаннях прогидії ухиленню від відбування покарання. Позигивну відповідь надали тільки 12 % із них.

Говорячи про види спільної діяльності, Фещенко Л.О. зазначає, що за змістом (характером) розрізняють взаємодію інформаційну (обмін методичною, науково-аналітичною, кримінологічною, операгивною та іншою інформацією, що викликає взаємний інтерес), функціональну (часткове виконання спільної роботи чи спільна діяльність), консульгаційну (надання консульгацій, методична допомога, взаємне використання можливостей правоохоронних органів для підвищення кваліфікації працівників, проведення спільних семінарів, конференцій) та організаційну (розробка нормативів, встановлення регламентаційних процедур, прийняття спільних управлінських рішень, спільне планування заходів) [7, с. 145].

У міжвідомчій інструкції щодо взаємодії правоохоронних органів та інших державних органів у боротьбі зі злочинністю (чинній із 1994 року до 18 лютого 2014 року) визначалися такі основні напрями взаємодії правоохоронних органів: організація реалізації державної політики у сфері боротьби зі злочинністю; профілактика злочинів та інших правопорушень; виявлення, припинення, розкриття та розслідування злочинів; розшук і затримання злочинців; забезпечення громадського порядку та громадської безпеки; удосконалення правової бази боротьби зі злочинністю [8]. Незважаючи на втрату чинності та неприйняття нового нормативного акта у вказаній сфері, напрями та форми взаємодії залишаються актуальними на сьогодні.

Зокрема до форм взаємодії правоохоронних органів при розшуку та затриманні злочинців відносились: своєчасне повідомлення один одного про злочинців, які розшукуються, надання найбільш повної інформації про них, що може сприяти їх впізнанню та затриманню. Спільне визначення порядку обміну інформацією про таких осіб і проведення заходів щодо їх розшуку та затримання; організація здійснення підпорядкованими підрозділами заходів по розшуку злочинця, який розшукується іншим правоохоронним органом. Операгивне інформування ініціатора розшуку у разі встановлення такої особи та місця її знаходження. Вжиття заходів, у разі необхідності, щодо її затримання; проведення спільних операцій із затримання особливо небезпечних озброєних злочинних груп або окремих злочинців; організація та проведення спільних навчань підрозділів правоохоронців для відпрацювання дій; видання спільних нормативних актів із питань розшуку та затримання злочинців.

Досліджуючи проблеми взаємодії з питань ухилення від виконання покарань, у першу чергу слід з'ясовувати чинники, що спонукають засуджених до такої поведінки. Це стосується кримінально-виконавчої та особистої характеристики осіб. Вагоме місце займають недоліки в управ-

пінні, режимі (незацікавленість у реєстрації злісних порушень), матеріально-технічному забезпеченні (неналежність і недостатність засобів охорони, нагляду та контролю), кадрах (некомплект працівників). Зокрема, за підсумками минулого року в діяльності ДПтС України заходи з технічного переоснащення установ, що виконано лише на 59,4 % від запланованого, визнано недостатніми. Саме ці причини є одними із основних у питаннях вчасного виявлення втеч засуджених [1]. Разом з тим, згідно із ч. 3 статті 103 Кримінально-виконавчого кодексу України перелік технічних засобів нагляду і контролю та порядок їх використання визначаються нормативно-правовими актами Міністерства юстиції України. На сьогодні відповідний нормативний акт відсутній, порядок використання таких засобів не регламентований, що призводить до неправомірного їх використання та порушення прав засуджених. Такий стан перешкоджає самим установам виконання здійснювати покладені на них обов'язки, вживати законні заходи до вчинення засудженими протиправних дій, ухилення від відбування призначеного покарання.

Окремої уваги потребує питання зайнятості засуджених, зокрема, залучення до праці (доцільність взаємодії із підприємствами, установами та організаціями щодо налагодження належного виробництва продукції, її збуту).

Послаблення рівня соціально-виховного впливу на засуджених є однією із причин багатьох надзвичайних подій і негативних процесів у середовищі засуджених [1]. Значним соціально-психологічним фактором вчинення втеч є мікросередовище у місцях позбавлення волі. Велика роль при цьому повинна відводитися діяльності психологічної та соціальної служб установ виконання покарань. Адміністрації установ недооцінюють їх важливість. Відсутнє належне розуміння щодо специфіки роботи цих служб і зі сторони державних органів влади, громадських організацій.

Неповернення засуджених до установ виконання покарань, яким надавалися короткострокові виїзди за їх межі, створило проблему такого інституту кримінально-виконавчого права. Ураховуючи, що в Кримінально-виконавчому кодексі України розширено підстави для короткострокових виїздів та надання відпусток, кількість засуджених, які користуватимуться передбаченими правами, та відповідно рівень ухилення від відбування покарання буде зростати.

При цьому, до причин та умов, що сприяють ухиленню засудженими від відбування покарання у таких випадках слід віднести: необґрунтоване надання короткострокового виїзду; відсутності закріпленого в законі положення про необхідність погодження дозволу на виїзд із прокурором, із спостережними комісіями; положення щодо інформування про надання короткострокового виїзду засудженого начальника підрозділу органу внутрішніх справ населеного пункту, до якого виїжджає засуджений; відсутність у засу-

дженого грошей на зворотній шлях; прагнення засуджених на волю; неналежний контроль за засудженими, які перебувають у короткостроковому виїзді зі сторони працівників органів внутрішніх справ та відсутність такого прямого обов'язку в законодавстві; відсутність відомостей про зв'язки засудженого у місці його перебування; відсутність належної психолого-педагогічної допомоги засудженому, який виїжджає за межі виправної установи тощо.

Проблеми кримінального та іншого характеру, що виникають в установах виконання покарань, потребують спільних дій для їх вирішення. Серед усіх правоохоронних органів, з якими налагоджується спільна діяльність органів та установ виконання покарань, найбільш поширеною є взаємодія з органами внутрішніх справ [9, с. 251]. Аналогічну думку висловили й при анкетуванні прокурори районних прокуратур (93 %). Така ситуація є закономірною, адже на міліцію згідно із законодавством покладено обов'язок забезпечення громадського порядку, виявлення та припинення правопорушення, здійснення розшуку засуджених (Закон України «Про міліцію»). Повноваження щодо розшуку осіб, які ухиляються від виконання кримінального покарання, передбачено в прийнятому Верховною Радою України 02.07.2015 Закону України «Про Національну поліцію». Окрім того, органи та установи виконання покарань реформовані з органів внутрішніх справ. На відновлену в 2014 році Національну гвардію України, яка є військовим формуванням із правоохоронними функціями та входить до системи ОВС України, покладено обов'язок уживати заходів щодо затримання осіб, які вчинили втечу з місць позбавлення волі (п.10, статті 12 Закону України «Про Національну гвардію України»).

Працівники прокуратури достатньо високим рівнем взаємодії наділяють самі органи прокуратури (48 %), що певною мірою пояснюється направленням органами ДКВС матеріалів за фактами ухилення засуджених від відбування покарання. Про широку взаємодію в середині структури органів державної кримінально-виконавчої служби висловилося 29 % респондентів. Найменше, на їх думку, кримінально-виконавчі установи в таких випадках взаємодіють із засобами масової інформації та громадськими організаціями – 2% та 5 % відповідно.

Для вдалого попередження втеч потребує удосконалення соціально-виховна робота. Відомості про осіб, схильних до втеч, можна отримати з характеристик слідчих ізоляторів, у яких перебував засуджений до відправлення у місця позбавлення волі, матеріалів особистої переписки, матеріалів службових перевірок за різними фактами порушення режиму відбування покарання. Шляхом вивчення матеріалів медичної частини можна встановити факти конфліктних відносин із іншими засудженими.

Погрібно запроваджувати наставництво над засудженими з боку викладачів загальноосвітніх шкіл і професійно-технічних училищ.

Необхідно активно застосовувати прийоми рефлекторного міркування до засуджених, які мають наміри скоїти втечу. При цьому для них створюються умови, за яких можливість скоєння втечі виключається. За таких обставин, якщо засуджений намагається втекти із неналежно обладнаного інженерно-технічними засобами охорони виробничого об'єкта, його переводять на інший, більш захищений тощо.

Застосовуються й такі заходи, як переведення засудженого до іншої виправної установи. Але їх слід використовувати тільки в тих випадках, коли заходи виховного характеру до засудженого не дали позитивного результату.

Потребує вдосконалення інформаційне забезпечення виправних установ шляхом комп'ютеризації відділів безпеки та служб установ і органів, що вимагає додаткової обізнаності у цій сфері та отримання відповідних знань працівниками.

Через нестачу кадрів слід вишукувати резерви для комплектування наявних штатів і відділів служб установ виконання покарань, проведення періодичних конкурсів, змагань, постійне навчання співробітників безпеки з ефективної взаємодії із персоналом інших служб і правоохоронних органів, вироблення дієвих показників і критеріїв оцінювання результатів роботи, розроблення системи матеріального та морального стимулювання, пошук та впровадження позитивної роботи з кадрами. На якість виконання службових завдань негативно впливає значний некомплект персоналу кримінально-виконавчої служби – 4779 посад, або 11 % від загальної штатної чисельності. При цьому серед посад середнього і старшого начальницького складу не укомплектовані 1809 одиниць (12,8 %), рядового і молодшого – 1748 одиниць (8,8 %) [1]. Вказані завдання ускладнені на тлі соціально-економічних недоліків у державі, через що також досроково припинено виконання Державної цільової програми реформування Державної кримінально-виконавчої служби на період 2013–2017 років.

Не слід применшувати й позитивні напрацювання у згаданій сфері. Так, Зіборов Д.В. пропонує в рамках пошуку вирішення проблем підвищення ефективності діяльності оперативних підрозділів виправних установ використовувати запропонований передовий досвід, суть якого полягає у здійсненні відеозйомки осіб, які стоять на профілактичних і оперативних обліках як схильних до вчинення втеч. За допомогою наявних відеореєстраторів записуються два відеоролики. Перший призначений для показу по місцевим каналах телебачення у випадку скоєння втечі, інший – необхідний для проведення розшукових заходів працівниками кримінально-виконавчої системи та органів внутрішніх справ. У роликах засуджений розповідає про себе. Це дає змогу впізнати його не лише за зовнішністю, а й за голосом, манерою поведінки, жестами та мімікою. Крім того, здійснення відеозйомки та створення відеотеки є для засудже-

них фактором стримування при виникненні умислу на втечу. Для досягнення максимального профілактичного ефекту при здійсненні таких заходів засудженим необхідно детально роз'яснювати їх мету, завдання та шляхи реалізації [10, с. 99].

Серед найбільш ефективних заходів прогидії ухилення від відбування покарання респондентами (71 %) названо вироблення чіткого алгоритму спільних дій із правоохоронними органами. 26 % опитаних висловилися за створення та функціонування спеціального структурного підрозділу (органу) з прогидії ухилення від відбування покарання. У разі створення такого підрозділу 61 % з них бачать його у структурі Державної кримінально-виконавчої служби, що пояснюється однаковістю покладених у рамках кримінально-виконавчого законодавства завдань. За даними офіційного веб-сайту Державної пенітенціарної служби України (<http://www.kvs.gov.ua/>) у розшуку перебувають 44 засуджених, які ухиляються від відбування покарання. За таких обставин у першу чергу в структурі центрального апарату, штатна чисельність якого складає 300 осіб, доречним є виокремлення спеціального підрозділу, який би безпосередньо відповідав за координацію дій із запобігання та прогидії ухиленню засудженими від відбування покарання (невоєнізований підрозділ, що згідно з визначеними функціями бере участь у заходах щодо розшуку та затримання засуджених, які вчинили втечу).

Для належної взаємодії органів та установ виконання покарань із іншими органами з питань запобігання та прогидії ухиленню від відбування кримінального покарання доцільно розробити окремий нормативний акт із вказаного питання. У ньому передбачити перелік відповідних органів, алгоритм їх дій у таких ситуаціях, завдання, функції та обов'язки кожного органу. Водночас пропонував би вирішення вказаного питання на законодавчому рівні. Як приклад, у КК України в статті 258 передбачено відповідальність за терористичний акт. У 2003 році парламент прийняв Закон України «Про боротьбу з тероризмом», у якому визначено правові та організаційні засади боротьби із вказаним негайним явищем, повноваження та обов'язки органів виконавчої влади, об'єднань громадян і організацій тощо. Аналогічно ст.ст. 390, 393 КК України передбачено відповідальність за ухилення від відбування кримінального покарання. Ураховуючи юридичну силу нормативного акта, ефективність таких дій буде значно вищою. У прийнятому законі «Про взаємодію органів та установ виконання з іншими органами з питань ухилення від відбування покарання» слід передбачити детальний порядок взаємодії з питань прогидії ухиленню від відбування покарання та відповідальність у разі його недотримання.

Висновки. Таким чином, ефективність спільних дій правоохоронних органів із питань ухилення засуджених від відбування покарання зале-

жить від низки чинників: детального володіння інформацією про причини та умови прогиправної поведінки засуджених, комплексом необхідних заходів для виявлення, попередження та прогидії ухилення засуджених від відбування покарання, широкого використання позигивного досвіду у цій сфері, вирішення питання щодо створення в структурі ДКВС окремого підрозділу із повноваженнями спеціального запобігання та протидії таким злочинам, нормагивного врегулювання вказаних правовідносин.

Використані джерела:

1. Рішення колегії Державної пенітенціарної служби України №1РК від 30.01.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://kvs.gov.ua/Kolegia/1_RK.pdf.
2. Гречанюк С. К. Організаційно-правові засади взаємодії кримінально-виконавчих установ з державними органами та недержавними організаціями : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Гречанюк С. К. – Ірпінь, 2006. – 22 с.
3. Яцишин М. М. Правовідносини органів і установ виконання покарань з державними органами та недержавними інституціями / М. М. Яцин // Вісник Львівського університету. – 2009. – Виш. 49. – С. 250-256.
4. Соболь Є. Ю. Адміністративно-правові засади взаємодії органів державної влади у надзвичайних ситуаціях (у контексті забезпечення прав і свобод персоналу та засуджених) / Є. Ю. Соболь // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. – 2012. – № 1. – С. 202-209.
5. Кримінологія: Загальна та Особлива частина: [підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закладів] / [І. М. Даньшин, В. В. Голіна, О. Г. Кальман та ін.]; за ред. І. М. Даньшина]. – Х. : Право, 2003. – 352 с.
6. Новий тлумачний словник української мови : у 4 т / Уклад. В. Яременко, О. Сліпущко. – К. : Аконіт, 1998. – Т. 4. – 941 с.
7. Феценко Л. О. Взаємодія органів внутрішніх справ з державною податковою службою у здійсненні правоохоронної діяльності : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Феценко Леся Олександрівна. – К., 2007. – 217 с.
8. Про взаємодію правоохоронних та інших державних органів України у боротьбі зі злочинністю : спільна інструкція Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Державного комітету у справах охорони державного кордону України, Державного митного комітету України, Національної гвардії України, Міністерства оборони України, Міністерства юстиції України № 4348/138/151/11-2-2870/172/148-407/2-90-442 від 10.08.1994 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0225-94>.
9. Гречанюк С. К. Організація взаємодії органів та установ виконання покарань з органами внутрішніх справ / С. К. Гречанюк // Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка, право). – 2011. – 1(52). – С. 251-256.
10. Зиборов Д. В. Индивидуальная профилактика – залог эффективной предупредительной деятельности побегов осужденных из исправительных

колоний / Д. В. Зиборов // Вестник Владимирского юридического института. – 2007. – 4(5). – С. 98–100.

Гоманюк А.А. Вопросы взаимодействия учреждений исполнения наказаний с другими органами по уклонению от отбывания наказания

Статья посвящена исследованию вопросов совместной деятельности уголовно-исполнительных учреждений с другими органами в случае уклонения осужденного от отбывания наказания, повышения эффективности деятельности в указанной сфере, возможностей использования положительного опыта.

Уделено внимание необходимости усовершенствования нормативно-правового регулирования указанных отношений. Предложено разработку и внедрение отдельного нормативного акта, в котором бы подробно были определены полномочия соответствующих органов в таких ситуациях.

Ключевые слова: *взаимодействие, учреждения исполнения наказаний, осужденный, уклонение от отбывания наказания, побег.*

Homaniuk O.O. Issues of interaction between penitentiary facilities and other bodies with respect to avoidance of serving a sentence

The issues of joint activities by penitentiary institutions with other agencies with respect to avoidance of serving a sentence by convicted persons, are under consideration. The essence of the notion «interaction» of criminal enforcement institutions and other bodies and organizations, which participate in preventing penitentiary crimes, is disclosed.

The key reasons and conditions of specified unlawful activity by convicted are outlined. A stance with regard to defining the bodies (institutions, organizations), with which the penitentiary facilities interact most frequently under such conditions, are explained. The mechanisms to enhance the operational efficacy by penitentiary facilities in this sphere are being listed, the measures to improve prevention and counteraction to avoidance of serving a sentence by convicted, including, on the example of possibilities of use of positive experience, are shown. The Articles of the Criminal Code of Ukraine, which provide for liability for avoidance of serving a sentence by convicted (Art. 390 – avoidance of serving a sentence in a form of restriction of liberty or imprisonment, Art. 393 – escape from prison or custody), are being analyzed. The text of mentioned articles is proposed to be amended in order to integrate them in one criminal and legal regulation.

The conclusion is being made, that for proper interaction between criminal enforcement institutions, development of a separate legislative regulation in this sphere will be appropriate, which should contain the list of relevant bodies, an algorithm of actions in such situations, tasks, functions and duties of each body. Due to involving various participants to the issue in question, it makes sense to adopt a relevant legislative act.

Key words: *interaction, penitentiary facility, convicted, avoidance of serving a sentence, escape.*